

**Wáraga bì Páwulo eké zí 'yị ga
 bì simi
 Éfeso
 ní**

Ledre gi ro búku bì Éfeso ní

Éfeso ní koo ngúru mongú gara simi bì kángá bì karaba ndisini ndólo a Táki ní mi'dí gólu. Simi Moko 'bì 'Yímikása e kápita 19 Páwulo ndisi koo íri simibi ota ndisi 'dodo ledre 'bì Lomo zí 'yị e íri. Zí 'yị ga bì simi gara ore kí yée ga bì simi ngiti géyi bi ga bì gbóo gbóo ore mbá ɳgúngu ledre 'bì Kírésito. Nda gi do kací a née simi bì otoní Páwulo simi sígini simi Róma ní, zía eké ledre ba zíye kídí Lomo yeme ne gi ro zíye ɳgúngu ledre ené gi ro zíye ówo a kídí Kírésito ní ne Ngére do éyị ga bì do sogo kángá ba kí yée ga bì komo ere ní za mbá.

Simi kápita 1-3 Páwulo uku yeme kídí Lomo yeme ledre ne gi ro zí Kírésito ógu úyuné simi lúyú ledre eyé gi ro zíye ómoyé simi miúrúye ndro kí Yésu simi bì ni úrú gi simi umbu ní. Nda simi kápita 4-6 uku ledre zí 'yị ga bì 'bì Kírésito ní idini ndisi bilámáne tí káa zí 'yị ga bì ɳguṇguní ledre kírésito ndisini ndisi ní.

¹ Máa Páwulo bì Lomo gelé máa káa do 'yímikása 'bì Kírésito Yésu ní.

Máéké ledre ba máa zíse 'yi ga bi 'bi Lomo bi ɳgúŋgusé ledre 'bi Kírésiṭo ásé simi gara bi Éfeso ní.

² 'Buzé Lomo kí Kírésiṭo Yésu Ngére ezé, idíní ówo ledre kíse, zíye méngi bílámá ledre zíse gi do bi zíse ndísisé bílámáse.

Úndru bi gi komo ere ní

³ Idízé í'bí mbófo éyí zí Lomo bi 'Bu Kírésiṭo Yésu Ngére ezé ní, gi zíá i'bí úndru bi gi komo ere ní go mbá zíze, gi zíá azé 'yi ga bi 'bi Kírésiṭo ní.

⁴ Wo Lomo, uku koo go 'desí zí Kírésiṭo idí gélé zée zíne, zíze idíze drá do komoné lúyú ledre ndaá rozé wá, gi zíá bi oto 'búze go ní. Yeme koo ledre née go 'desí simi bi koo otoogu aka do sogo káŋgá ba wá ní. ⁵ Ledre bi koo yeme gi ro zíze idíze káa do owú 'bi enée kpúrú gi simi umbu bi Kírésiṭo Yésu uyu gi rozé ní, oyólo'bó ené e wá, ni koo kí mongú rokinyi gi roa.

⁶ Idízé í'bí mbófo zí Lomo gi zí bílámá ledre bi mengi wo zíze, gi zíá ɳgunguzé ledre owú 'bi ené bi 'búa ofu doa go ní go. ⁷ Kírésiṭo i'bí roné úyuné gi rozé gi ro zí Lomo líkpí zée gi do ká'dá 'bi lúyú ledre gi zíá otoomo ledre go zíze, gi zí bílámá mimbé'dea bi rozé ní. ⁸ Lomo mengi ledre née kenée gi ro zíze ówo a kídí née otoofu 'búze go, née ni kpá 'yi í'bí ówo ledre gi ro ledre e mbá zíze. ⁹ Miyéme ledre 'bi Lomo bi ni miótociné gi zíze ní, 'dodo go zíze. Lomo ma'dáa ni kí rokinyi zíá kásá ógu Yésu méngi ledre bi koo otoeci wo née. ¹⁰ Ba miyéme ledre ma'dáa. Togú sındí kadra utúasá go kací komo

Lomo yá, zí Kírésito ídíne Ngére do éyí e mbá, yée ga bì komo ere kí yée ga bì do sogo kángá ní.

¹¹ Lomo gelé kóo zée Yúda e go 'desí káa do 'yí ené e gi zía azé go kí'e'do kí Kírésito. Éyí bì Lomo yeme go ní, ni tí méngí a. ¹² Gi zí kényí née, ni miútúásáne zí 'yí e í'bí mbófo éyí zí Lomo, gi zía ńguñgu ńtuzé ledre Kírésito ze gi zí ngítí géyí 'yí e mbá. ¹³ Bi ba ní, sée ga bì ngárá ndásé Yúda e wá ní, úwúsé ma'díi ledre go kí mbilíse, kídí Lomo yomo sée go. Gi zía bì ńguñgusé bílámá ledre 'bi Kírésito go ní, zí Lomo kása 'Dówúne ógu ndísińe simisé káa zí bì uku ní, gi ro do ówo a kídí ásé go 'yí ené e za fí. ¹⁴ 'Dówú Lomo bì kasa simizé ní, 'dodo go kídí bílámá ledre ga bì yeme yée ní ni méngí yée zíze za mbá. Gi zí kényí née, idízé ndísi kófó ırja kpá kí óto úndru a.

Páwulo íni ini zí Lomo

¹⁵ Máuwú go kídí ńguñgusé ledre Ngére Yésu go, ndísisé kpá go óto 'bú lafúse 'yí ga bì 'bí Kírésito ní. ¹⁶ Gi zí kényí née, kací kadra mbá zíma ndísimá í'bí mbófo éyí zí Lomo gi rosé simi bì máayí go ndísi íni ini zía ní. ¹⁷ Mándísi íni ini zí 'Buzé Lomo bì kí roko'buné, bì kpá 'Bu Kírésito Yésu Ngére ezé ní, idí í'bí komokenzi bì gi komo ere ní zíse gi ro zíse ówoyéme ledre ené kíe. ¹⁸ Mándísi kpá íni ini zía, idí líkpi mbotú mimbé'desé gi ro zíse ówo a kídí rokinyi bì yemeomo gi rosé kí ngítí géyí lafúse ní, ni kí ledrené owóowó. Ídisé ówo a kídí i'bí mongú

úndru go zíse 'yì ené e. ¹⁹ Ídísé kpá ówo a kídí Lomo i'bí mongú roko'bü go zíze ga bì ngunguzé ledre Kírésito goní. ²⁰ Née roko'bü bì kóo uru Kírésito kíe, zíá 'dí'biótó wo zíye ndísiyé kéne do bi bì kí ledrené owóowó bì komo ere ní. ²¹ Lomo i'bí roko'bü go zí Kírésito ídine Ngére do 'yì ga bì kí roko'bü zíye kpá kí ngítí géyì éyì ga bì komo ere kí roko'bü zíye ní mbá. Ní Ngére do éyì trídrí e do sogo kángá za mbá, yée ga bì niyí go bo kpá kí yée ga bì niyí ídí karanée ní. ²² Ma'díi, Kírésito ní go Ngére do éyì e za mbá. Ní kpá Ngére do 'yì ga bì ngunguní ledre ené go ní. ²³ 'Yì ga bì ngunguní ledre Kírésito go ní, niyí go kúrú'bü Kírésito ma'dáa. Zíá ndísiné kíye ndro komo ere kpá do sogo kángá ndísi í'bí roko'bü zíye gi ro ledre e za mbá.

2

Lomo i'bí trídrí go zíze

¹ Ásé kóo go mbá umbusé gi zí lúyú ledre esé zí Lomo. ² Ndísisé yì esé kóo méngi mbá ledre 'bì 'yì 'bì do sogo kángá e, zíse ndísisé óto úndru Satána bì ní ngére 'bì bícayi lomo e bì kí roko'buné do 'yì ga bì ngunguní ledre 'bì Lomo wá ní. ³ Azé kóo kpá kenée, ndísiyé kóo méngi mbá ledre ga bì rozé kí somú ledre ezé iliní yée ní. Otozé kóo mimbé'de Lomo go ésíne rozé. Ayí kóo go í'bí 'do'dó rozé káa zí 'bì 'yì ga bì kóo ngunguní ledre ené wá ní. ⁴ Nda lá gi zíá bì 'búze ní doa kíngaya ní, zíá ndísiné ówo ledre kíze. ⁵ Abú uyuzé kóo go gi zí lúyú ledre ezé yá, bì nda ba ní, gi zíá bì azé go 'yì ga bì 'bì

Kírésitoní, Lomo i'bí trídrí go zíze simi bì kóo uru Kírésito gi simi umbuní. Yomo zée gi zí bilámá mimbé'dea bì rozéní. ⁶ Gi zía bì uru kotru zée gi simi umbu ndro kí Kírésitoní, i'bí bi ndisi go zíze cigí Kírésito Yésu komo ere 'dága. ⁷ Lomo oto ledre née zía méngi roné kenée, gi ro 'dodo a kídí née ıdrí mimbé'dené go rozé. Owo ledre kíze kenée née, gi zía bì Kírésito Yésu uyu gi rozéní. ⁸ Máúku zíse, Lomo yomo ené sée née gi zí bilámá míméngi ledre esé wá, yí ené tákpasılı gi zía kí bilámá mimbé'dea bì rosé gi zía bì ngúngusé ledre enéní. ⁹ Ómo bì omozé gi simi umbu née ndaá 'bì ené gi zí bilámá míméngi ledre eze wá, gi zí keyi néení, sı̄ ledre bì zí 'yí mbófo ronéní ndaá. ¹⁰ Zée 'yí ga bì 'bì Kírésito Yésuní, Lomo otú zée zía í'bí moko ené ga bì ili zíze méngi yéení mbá zíze. Yemeomo koo ledre máa ga gére née go kú 'desí.

Kírésito kotru zée go

¹¹ Sée ga bì ngará ndásé Yúda e wání, ledre mindisise ga bì koo 'dá'dání ndaá lígi sée wá. Yúda e ndisiní koo lúru cayı sée ga bì útúsé ngebuру káa zí 'bì eyé wání. Idisé ówo a kídí útú ngebuру utúasá ené í'bí trídrí zí 'yí wá. ¹² Ga koo 'desíní, ówosé aka esé koo ledre 'bì Kírésito wá. Lomo gelé ené aka koo sée zía óto sée dongará 'yí ené e Isiréle e kpá wá. Ówosé aka esé ledre bì koo Lomo yeme kí 'yí ené e ní wá. Éyí bì zíse óto komosé gi ro a ní ndaá gi zía ówosé aka esé Lomo wá. ¹³ Bi nda ba ní, Lomo 'di'biogü sée go

truú roné gi zía bì Kírésito Yésu uyu kóo gi ro yómo séení.

¹⁴ Karaba ní, Yúda e kí 'yí ga bì ndaní Yúda e wá ní ndaní lolü mingúngúcua wá, niyí nda go duú 'yí e kíé'do, gi zía Kírésito yeme ledre bì koo dongaráye ní go gi ro zí mimbé'de késí bì koo dongaráye ní úkúne. ¹⁵ Kírésito uyu gi ro zí lorü 'bì ondú 'bì Yúda e bì koo Músa eké ní úkúne 'dá'ba, gi ro zí Yúda e kí 'yí ga bì ndaní Yúda e wá ní ídije kíé'do zí mindisiyé idíne bílámáne. ¹⁶ Umbu bì Kírésito uyu wo do mingbúngbu kágá ní 'di'biyo sógó ro bì koo do ngará Yúda e kí 'yí ga bì ngará ndaní Yúda e wá ní go, gi zía niyí go 'yí e kíé'do kó'dú Lomo. 'Di'biogü kpá bikidrí go dongaráze 'yíma'dí e kí Lomo. ¹⁷ Kírésito ogü úku bílámá ledre 'bì bikidrí zí Yúda ga bì koo owoní ledre 'bì Lomo go ní kpá zíse 'yí ga bì ngará ndaní Yúda e wá ní bì ówosé aka ledre 'bì Lomo wá ní. ¹⁸ Gi zí umbu bì Kírésito uyu ní, 'Dówú Lomo oto zée go zíze idíze duú 'yí e kíé'do kó'dú 'Buzé Lomo.

¹⁹ Sée 'yí ga bì ngará ndásé Yúda e wá ní, ndásé lolü fú lá 'yí lóngó e wá, ásé go kíé'do kí 'yí ga bì ńgunguní ledre 'bì Lomo go ní, ásé go mbigí 'yí 'bì Lomo. ²⁰ Ásé káa zí 'dící bì 'yímikása e kí nébì e o'bóní ye ní, Kírésito Yésu ní nda 'bì ené káa zí cóngó tutú bì o'bóní 'dící máa née doa ní. ²¹ Kírésito ma'dáa i'bí roko'bü ne zí 'dící máa née idíne riŋgí mbigí 'Dící 'bì Lomo. ²² Sée 'yí ga bì ngará ndásé Yúda e wá ní, ásé go ndro kí Yúda ga bì ńgunguní ledre 'bì Kírésito go ní, gi zía Kírésito yeme sée go gi ro

zí 'Dówú Lomo ndísiné simisé.

3

Moko bi Lomo i'bí zí Páwulo méngi a ní

¹ Máa Páwulo, máayí simi sígini ba gi zía bi mándisi úku bílámá ledre 'bi Kírésito Yésu zíse ga bi ndásé Yúda e wá ní.

² Úwúsé kóo go bílámáne kídí Lomo i'bí moko née ne do sílima gi ro zíma ndísímá úku bílámá ledre bi yeme gi rosé ní zíse ga bi ngará ndásé Yúda e wá ní, gi zía oto 'búze go kíngaya. ³ Káa zí bi máuku 'dá'dá ní, Lomo 'dodo ledre bi kóo ni miotoéciné 'desí ní go zíma. ⁴ Simi bi ásé ólo ledre bi máéké zíse ba ní, ásé ówo a kídí, máowoyéme ledre bi ni miotoéciné gi ro Kírésito ní go. ⁵ Ledre bi kóo Lomo otoeci née 'dodo aka ené kóo zí 'yí e wá, gi simi sindí kadra máa 'bi ezé ba ní, zí 'Dówú Lomo úku 'dódo a zí 'yímikása ené e kí nébi e. ⁶ Ba ledre bi kóo Lomo otoeci ní. Úndru 'bi Lomo ni go zí 'yí e mbá, zí Yúda e kpá kí 'yí ga bi ngará ndaní Yúda e wá ní. Bílámá ledre bi gi ro Kírésito Yésu ní, ogú go zí Yúda e kí 'yí ga bi ngará ndaní Yúda e wá ní mbá.

⁷ Lomo i'bí moko née zíma gi zí bílámá mimbé'dea bi romá ní. Zía i'bí roko'bü zíma ndísímá úku bílámá ledre ené kíe zí 'yí e. ⁸ Mándá 'bi amá kí ledremá owóowó káa zí 'bi ngítí géyi 'yí ga bi 'bi Lomo kí ledreyé owóowó ní wá. Abú kenée ndotó, zía ówo ledre kíma, zía kasa máa ndéré úku bílámá ledre ené zí 'yí ga bi ngará ndaní Yúda e wá ní kídí, togú ɳguŋguní

ledre Kírésito go yá, niyí ídí kí úndru bì ükú wá ní. ⁹ Lomo bì 'yi ótoógu éyí e mbá ní, kasa máa ne ndéré úku 'dódo miyéme ledre bì koo née otoecí gi zí 'yi e ní, gi ro zíye ówo a. ¹⁰ Lomo mengi ledre née kenée, gi ro zí maláyika e kí bicayi lomo e ówo a kídí Lomo ní mongú 'yi ówo ledre kíngaya, gi zí 'yi ené e niyí go éyí kíé'do. ¹¹ Lomo yeme koo ledre née go kenée kú 'desí. Zí Kírésito Yésu bì ní Ngére ezé ní ógu úyuné gi ro zí ledre née méngi roné. ¹² Gi zíá bì ŋguŋuzé ledre Kírésito go ní, azé kéne go ndro kíé'do, utuásázé go ógu kó'dú Lomo kí rokinyi, ngiri ndaá lolü rozé wá. ¹³ Bi ndaá sínyí rosé gi zíá bì ndisíní 'dó'do máa yáa ba gi zíá bì mändísí úku bílámá ledre 'bì Lomo zíse ní wá. 'Do'dó née ní 'dí'biógu zíse bílámá ledre.

Páwulo íni ini gi ro 'yi ga bi 'bi Kírésito ní

¹⁴ Gi zí kékí née, zíma ndisimá íni ini zí 'Buzé Lomo, ¹⁵ gi zíá i'bí trídri ne zí éyí ga bi komo ere kí yée ga bì do sogo kángá ona ní. ¹⁶ Lomo ní kí tú'dú éyí e zíne gi ro sáká zée kíe. Máini ini zíá, 'Dówúa idí i'bí roko'bü zíse, gi ro zíse idíse kí roko'büsé kíngaya. ¹⁷ Kací kadra mbá, Kírésito idí idí simi yana mimbé'desé gi zíá ŋgúŋgusé ledre ené go. Ídísé óto 'bú lafúse kíngaya gi ro zíse idíse kí roko'büsé. ¹⁸ Sée 'yi ga bi 'bi Kírésito ní kí lafúse e za mbá, Lomo idí sáká sée zíse ówo a kídí ma'díi Kírésito oto 'búse go kíngaya. ¹⁹ Ídísé ówo a kídí Kírésito oto 'búse go za kíngaya abú bì ní miórúné gi ro do ówoónzó a.

Máíni ini zía, idí ndísi simisé, gi ro zí míméngi ledre esé ídíye káa zí 'bì ené ní.

²⁰ Lomo ni kí roko'buné kíngaya gi ro méngi ledre e kíe zíze rómo do éyì ga bì zée kí ówo ledre ezé azé ndú'yú wo gi royé ní. Ni nzíyiné gi ro méngi ledre e zíze kí roko'buné máa néé.
²¹ Kírésito Yésu kí 'yì ené e mbá, idíní ndísi í'bí mbófo éyì zía odu a ndaá idí wá. Idí kenée.

4

Ídísé idí kíé'do simi Kírésito

¹ Máa Páwulo, máayí simi sígini ba gi zía bì mändísi úku bilámá ledre 'bì Ngére Yésu ní. Mááku zíse mindísisé kí míméngi ledre esé e mbá idíní idí tí 'bì 'yì ga bì Lomo gelé yée go káa do mbigí 'yì ené e ní. ² Kací kadra mbá, idísé 'búó'bú rosé mi'búó'bú, idísé idí ndoo. Ídísé idí 'yì útusimí zí lafúse gi zía 'búye ní dosé. ³ Zíse ódó rosé kí lafúse káa do éyì kíé'do. 'Dówú Lomo idí kótrü sée gi ro zí mimbé'desé idíne kíé'do gi do bì zí mindísisé idíne simi bikidri. ⁴ Azé go éyì kíé'do, 'Dówú Lomo bì simizé ní ní kpá dñú kíé'do. Lomo ndolo zée dñú gi ro bilámá éyì kíé'do bi ndisizé óto komozé gi roa ní. ⁵ Ngére ezé ní dñú kíé'do bì ní Kírésito ní, zíze ńgúngu dñú ledrea, do bábátízí zée kpá dñú kí babatíza bì kíé'do ní. ⁶ Lomo ni dñú kíé'do kpá 'Bü 'yì e za mbá. Ni ne do 'yì e kpá za mbá, ndísi sáká zée ne zíze ndísi tórozé ngbúó gi zía ndísi ndísi simizé.

⁷ Kírésito kací miyéme ledre ené zíze, i'bí úndru ledre e zíze go mbá mingúngúcua. ⁸ Née

sí ledre bì ni miékéne gi zía simi miéké kúrú
 Lomo kídí,
 "Simi bì koo ịnyị ndá'bané komo ere ní,
 'dodo aka koo kí kídí née romo komo
 ezeokóne e go.

Zía nda ífi báyi úndru zí 'yị ené e."

9 Ledre bì yaá, "Ịnyị ndá'bané komo ere ní,"
 ledre gi simi a kídí ogu aka koo nde do sogo
 kángá ona kí. **10** Kírésịto koo ogu nde do
 sogo kángá ní, nda'balugu roné 'dága komo ere.
 Roko'bua ni do éyị ga bì komo ere kí do sogo
 kángá ní mbá.

11 I'bí bayi moko e ne zíze. Oto ngítí géyi 'yị e
 káa do 'yimikásá ené e. Zía óto ngítí géyi káa
 do nébi e. Zía óto ngítí géyi káa do 'yị ndéré kí
 úku bìlámá ledre ené zí 'yị e. Ngítí géyi 'bì eyé
 pásita e. Zía óto ngítí géyi káa 'yị 'dodo ledre e.
12 Kírésịto ifi bayi moko zí 'yị ga gére née kenée
 gi ro zíye sáká 'yị ga bì .nguṇguní ledre ené go ní
 zíye ídije kí roko'buyé gi ro zíye ndísiyé méngi
 moko ené do tóroyé ngbúó simi .ngúŋgu ledre
 eyé. **13** Ledre née ni idí fú kenée 'búó togú zée
 'yị ga bì 'bì Kírésịto ní mbá, azé go kíje'do simi
 ledre ené bì .nguṇguzé ní, zíze ówoyéme wo káa
 do mbigí Owú 'bì Lomo zí ledre ené ndísi ngbóró
 tátá roné simizé yá, azé útúásá idíze káa zía ní.

14 Nda gi ore, 'yị ranga e utúasání lolu lónđo
 zée káa zí minzéré owú ga bì .nguṇguní 'bì eyé tí
 lá ledre máa wo bì ukuní go zíye ní wá. **15** Ambá
 ledre ezé idí idí 'dódo ma'díi ledre 'bì Lomo zí
 'yị e, zíze ndísiyé kí óto 'búye. Gi ro zíze ndísi

útúásáze kací kadra mbá, tí káa do mbigí 'yí ga bì 'bì Kírésīto bì nì manda ezé ní. ¹⁶ Gi zía tokozé rozé go mbá roa, nì nda 'bì ené zíze go káa zí do ní. Ndísì i'bì roko'bù ne zíze, zíze ịnyịzé mbá ndísì méngi moko ené kíe do bilámá mìsi'diné.

Míméngi ledre esé idí nda mu idí mìkàndané

¹⁷ Kí roko'bù bì Ngére Yésu i'bí zíma ní, máúku zíse ndásé lolù fú lá ndísì lúyú ledre káa zí 'yí ga bì owoní aka ledre 'bì Lomo wá ní wá, gi zía sómú ledre eyé toro yeme aka roné wá. ¹⁸ Owoní eyé dongará bilámá ledre kí bìsinyí ledre wá, mìkànda ledre bì Lomo i'bìogù zíye ba owoní aka eyé e wá. Iliní eyé kpá do 'dodo mìkànda ledre zíye wá. ¹⁹ Otoní nda yí eyé somú ledre eyé go mbá ndísì méngi duú ledre ga bì royé ili ní.

²⁰ Ledre 'bì Kírésīto bì 'dodoní zíse ní ndaá 'bì ené ledre máa wo néé wá. ²¹ Úwúsé kóo ledre Yésu go, 'dodoní zíse tí ma'díi bì gi do bi a ní ²² 'Dodoní kóo zíse kídí ledre ga bì kóo ndísisé méngi yée simi bì kóo ngúngusé aka ledre Kírésīto wá ní, idísé ótoómo yée mbá 'dá'ba gi zía, niyí londo sée zíye 'd'i'bìogù zíse umbu. ²³ Misómú ledre esé kí míméngi ledre esé idí nda mu idí mbá mìkàndané. ²⁴ Káa zí bì ásé nda go mìkànda 'yí e ní, ledre ga bì za mbá ásé ndísì méngi yée ní, idíní idí kpá za mbá mìkàndayé gi ro zíse idíse mbigí 'yí ga bì 'bì Lomo ní lúyú ledre ndaá lolù rosé wá.

²⁵ Ndazé lolù idí fú 'yí ṣanga e wá, idízé ndísì úku duú ma'díi ledre zí lafúze 'yí ga bì 'bì Kírésīto ní gi zía azé go duú 'yí e kí'e'do.

26 "Símikesí eyí ndaá óto yíi zíyi lúyú ledre wá." Ndá ndísiútú kadra kí simikesí do mimbé'deyí wá. **27** Ndá ótoómo misi'di zí ngére 'bi bicayi lomo e wá. **28** Yíi bi áyí 'yí ugu ní, idí ótoómo kí úgu ugu, zíyi ndá'bayí méngi moko gi ro zí éyí idíne zíyi, zíyi ndísiyí sáká 'yí lerí e.

29 Ídísé ótoómo tara sinyí 'dá'ba, ódro ga bi gi tarasé ní idíni idí mbá bilámáye gi ro zíye ndísiyé sáká 'yí e. **30** Bi nda ndísi sinyí ro 'Dówú Lomo gi zí míméngi ledre esé wá, gi zía 'Dówú Lomo bi simiyí née 'dodo go kídí karanée kadra 'déci ngbanga, Lomo ní yómo sée. **31** Ídísé ótoómo rará, kí bisinyí mimbé'de, kí ndísi gbúrógbó do lafú'yí e, kí 'déwe ledre zí lafú'yí e, kí mimbé'de késí ro lafú'yí e, kí likpí, kí sógó lafúse mbá 'dá'ba. **32** Ídísé idí 'yí sáká lafúse e, 'yí méngi bilámá ledre zí 'yí e, zíse kí ótoómo ledre zí yée ga bi menginí sée bisinyíne ní, zíse ndísisé ótoómo ledre zí 'yí e káa zí bi Lomo otocomo ledre zíse ní, gi zía bi ŋgúŋgusé ledre Kírésito ní.

5

1 Káa zí bi ásé go owú ga bi 'bi Lomo ní, idísé 'dí'bi míméngi ledre ga bi 'bi Lomo ní.

2 Zíse ndísisé óto 'bú lafúse e káa zí bi Kírésito oto 'búze zía í'bi roné zí umbu do úyuné káa do 'dáná éyí gi ro zí Lomo idíne kí rokinyi zía ótoómo lúyú ledre ezé e ní.

3 Káa zí bi goó kenée ní, idísé ótoómo ledre 'bi só'do ro'yí kí 'yí ga bi ófúsé rosé kéye wá

ní 'dá'ba. Ídísé kpá ótoómo míméngi ledre ga bì ngárá ndaní bilámáye wání, kpá kí mongú mimbé'de mbá 'dá'ba, gi zía ásé go mbigí 'yí ga bì 'bì Lomo ní. ⁴ Gba toso ódro ga bì ndísi 'dí'biogú dokuwu ní, kí líkpí ledre cayi ga bì ngárá utúasá sáká 'yí e wání, ídísé ótoómo yée za mbá 'dá'ba. Ni miútúásáne zíse ndísisé mbófo Lomo. ⁵ 'Yí mongú mimbé'de ndísi óto mimbé'dené mbá ro éyí ga ili yée ní. Ówo yémesé bú bilámáne kídí 'yí ga bì ndisíní méngi toso ledre káa zí ga gére ní, utúasání ndísi kótru royé kí Kírésito kpá kí Lomo do bi kí'e'do wá. Gi zía 'yí mongú mimbé'de ni yí ené káa zí 'yí bì óto úndru bícayi lomo ní. ⁶ 'Yí ga bì ndisíní méngi bisinyí ledre káa zí ga gére néé, ndaní londo séé zíse 'dí'bi ledre eyé ga gére néé wá. Mimbé'de Lomo ndísi ésí ro 'yí ga bì káa zí ga gére néé miésí. ⁷ 'Yí káa zí ga gére néé, ndásé óto ezegámá kéye wá.

⁸ Ga koo 'desí ní, ndísisé koo méngi ledre e simi mituluru káa zí 'yí ga bì owoní ledre 'bì Ngére Yésu wá ní. Bì nda ba ní, ásé go mikáandasé káa zí 'yí ga bì ndisíní ndísi simi bimiongó ní. Gi zía ngúngusé ledre ené go. Miméngi ledre esé idí idí káa do bimiongó zí 'yí e. ⁹ Bilámá miméngi ledre esé ni 'dodo ma'díi ledre bì zí 'yí e méngi a ní. ¹⁰ Ídísé ndísi méngi duú éyí ga bì Ngére Yésu ili yée ní. ¹¹ Ndásé ndísi méngi ledre káa zí 'bì 'yí ga bì ndisíní ndísi simi mituluru ní wá. Ídísé úku a fúo kídí ga gére néé bisinyí míméngi ledre e. ¹² Abú ni komokenyi do ndísi úkuogú ledre 'bì 'yí ga bì owoní Lomo

wá ndışıní méngi yée simi mituluru ní. ¹³ Simi bì uku lokoní yée go ní, zí 'yì e ówo a mbá kídí née lúyú ledre. ¹⁴ Ma'díi ledre 'bi Lomo ní káa zí bimióngó ní. Ndışı 'dódo ógu lúyú ledre sága, káa zí bì ukuní simi ke'bì simi miéké kúrú Lomo ní kídí,

“Sée ga bì simi 'bì ní, úrúsé mu,
inyiogusé mu gi simi umbu,
gi ro zí Kírésito í'bí bimióngó mimbé'desé.”

¹⁵ Míméngi ledre esé idí idí 'bi 'yì ga bì owoní ledre bú ní, ndásé idí káa zí 'yì ga bì owoní ledre wá ní wá. ¹⁶ Togú bifúó ní go bo gi ro méngi bilámá ledre yá, idisé mu méngi a gi zía ambá 'yì e ndışıní nda go méngi bisinyí ledre. ¹⁷ Idisé idí 'yì komokenzi e, zíse ówo éyì bì Ngére Yésu ili zíse méngi a ní, zíse méngi wo. ¹⁸ Ndá éwé le'yì wá, káa bì roko'bua ní ála'dútú doyi. 'Dówú Lomo idí ála'dútú doyi ne gi ro zíyì ndışı méngi bilámá ledre. ¹⁹ Togú ndíkisé go kí lafúse yá, ódro ga bi niyí ndışı olúogu gi tarasé ní idíní idí bikinyiyé, ke'bì ga bi Dawídi ekéní yée ní, kpá kí ngiti géyi ke'bì ga bi 'bì mbófo Lomo ní, nda kí yée ga bi 'Dówú Lomo ukui'bì yée do mimbé'desé ní idisé úku yée zí Ngére Yésu. ²⁰ Kací kadra mbá, idisé ndışı í'bí mbofo éyì zí 'Buzé Lomo gi ro ledre e mbá kí ịri Ngére ezé Kírésito Yésu.

Kará e kí Ya'dá 'bì eyé e

²¹ Idisé óto ledre lafúse owóowó rómo gi dosé gi zía bì ndísisé óto úndru Kírésito ní.

22 Kára idí óto ledre o'do 'bì ené owóowó káa zí bì ndísi óto ledre Ngére Yésu owóowó ní. **23** Gi zía lorù 'bì ledre e mbá ndísi ólúógu gi zí o'do 'bì ené, káa zí bì lorù ndísi ólúógu zíze gi zí Kírésiþo bì yomo zée ní. **24** Káa zí goó bì kenée ní, kará e idíní óto ledre ya'dá 'bì eyé e zíye owóowó káa zí bì 'yì ga bì 'bì Kírésiþo otoní ledre Kírésiþo zíye owóowó ní.

25 Ya'dá e, ídísé óto 'bú me'besé e dosé kíngaya káa zí bì Kírésiþo oto 'búze, zée ga bì ɳguŋguzé ledre ené go ní. Zía í'bí roné úyuné gi rozé, **26** gi ro zíze idízé mbigí 'yì ga bì 'bì Lomo ní, lúyú ledre ndaá lolù rozé wá gi zía bì ɳguŋguzé ledre Kírésiþo go, zía go lúguráyi zée drá káa zí 'yì bì ndugú mìndúgú ní. **27** Kírésiþo mengi ledre née kenée gi ro zíne 'dí'biógu zée zíne káa do mbigí 'yì ené e, ngítí owú lúyú ledre ndaá rozé wá. **28** Kpá kenée, ya'dá e idíní óto 'bú me'beyé e káa zí bì ndísiní óto 'búye kí royé ní. 'Yì bì ndísi óto 'bú me'bené ní, ndísi née go óto 'búne kí roné. **29** 'Yì bì sogó roné bú ní ndaá. Ndísi ánu éyì, zía ndísiné kí lúrú bi kací kúrù'buné káa zí bì Kírésiþo ndísi lúrú bi kacíze ní, **30** gi zía azé go kúrù'bua. **31** Née sì ledre bì nì gi zía miékéne sìmì miéké kúrú Lomo ní kídí, "O'do nì ótoómo 'buné kí mbágáne zía ófú kára zíye óto 'be 'bì eyé gi zía niyí goó éyì kíé'do." **32** Née lílì ledre bì o'bù mió'bù ní, née lílì ledre gi ro Kírésiþo kí 'yì ené e. **33** Káa zí bì goó kenée ní, o'do idí óto 'bú me'bené káa zí bì oto 'búne kí roné ní. Kára idí óto úndru o'do 'bì ené.

6*Owú e kí 'yì ndíki yée*

¹ Owú e, ídísé úwú kúrú 'yì ndíki sée. Née ledre bì ili zí owú ga bì ɳguɳguní ledre Ngére Yésu go zíye ndísiyé méngi a ní. ² Ba mizefí lorù bì Lomo uku ledre a kídí née í'bí úndru zí 'yì e gi roa ní. Uku kídí, "Ídí óto úndru 'buỵí kí mbágayi, ³ gi ro zí mindísiyí idíne bilámáne, zíyi lú'buỵí mìlú'bú do sogo kángá ba." ⁴ Sée 'bumiowú e kí mbámiowú e, ndásé ndísi méngi owú 'bì esé e bísinyíne zí mimbé'deyé ndísi ésíne wá. Ídísé 'dódo bilámá ledre zíye gi ro zíye ɳgúŋgu ledre Ngére Yésu.

Owúkùlú e kí mingburoko 'yì eyé e

⁵ Owúkùlú e, ídísé úwú kúrú mingburoko 'yì esé e, zíse ndísisé óto úndruyé kí mimbé'desé kí'e'do káa zí ótosé née úndru Kírésito ní. ⁶ Ndásé ndísi méngi moko kí roko'buné lá gi zí komoyé gi ro zíye ídije kí rokinyi wá. Ídísé méngi moko kí mimbé'desé mbá gi zíia ndísisé méngi moko née zí Kírésito, née éyí bì Lomo iline kenée ní. ⁷ Ídí méngi moko eyí kí 'bú ne kpa kí rokinyi gi zíia méngi moko née zí Ngére Yésu nda 'bì ené duụ zí 'yíma'dí wá. ⁸ Ídísé ówo a kídí Ngére Yésu ndísi í'bí tákpasílì zí 'yì bì ndísi méngi moko kí 'búne ní. Togú 'yì née ni owúkùlú togú ni 'yì bì kí ro doné ní.

⁹ Kpá kenée, sée mingburoko 'yì e ídísé méngi owúkùlú esé e bilámáne, ndásé ésí ngíri simiyé

wá, gi zía ásé kéye mbá owúkulgú 'bì Mongú 'yi esé bì ni komo ere ní. 'Yíma'dí e niyí zía kí ledreyé mbá owóowó.

Okó kí Satána

¹⁰ Odú ledre, káa zí bi ásé 'yi ga bi 'bì Kírésito Ngére ezé ní, idí í'bí roko'bü zíse gi ro zíse ndísi tórosé ngbúó. ¹¹ Bilámá ledre ga bì Lomo i'bí yée zíse ní, idísé únzü yée káa do éyí silih ya'dá e gi ro zíse içí okó kíe ro mani ga bì 'bì ngére 'bì bicayi lomo e ní. ¹² Okó bì ndísiżé içí a née nda kí lafúze 'yíma'dí e wá. Ndísiżé içí okó kí Satána kí 'yi ené e ga bì i'bí roko'bü zíye, zíye idíye do bi e za mbá do sogo kángá ní. ¹³ Káa zí bi goó kenée ní, idísé 'dí'bi silih se ro éyí silih se e bì Lomo i'bí ní ngbúó gi ro içí okó kí Satána kí mani ené e, gi ro zíse tórosé ngbúó káa bì ni londo sée ke.

¹⁴ Kací kadra mbá, idísé tóro ngbúó sìmì mbigí ledre 'bì Lomo gi ro zíse idíse nzíyisé káa bì Satána ni londo sée ke. Káa zí bi Lomo lugurayi sée go ásé go mbigí 'yi ené e ní, idísé lányá ro ledre née káa bì Satána ni úkuóto ledre rosé, ¹⁵ Bilámá ledre bì Lomo yeme dongaráne kí 'yíma'dí e ní, idísé ndéré kí úku a zí 'yi e, gi ro zíse idíse mbá nzíyisé içí okó kí Satána. ¹⁶ Kací kadra mbá, idísé lányá ro ledre 'bì Kírésito bì ńgúngusé ni zía bándá sée. Togú méngisé go kenée, abú Satána uzu sée ba cù káa zí 'dýia yá, útuássásé lúyú ledre wá. ¹⁷ Kpá kenée, idísé ówo a kídí, Kírésito yomo sée go ni bándá sómú ledre esé. Idísé lányá ro úku kúrú Lomo bì ni kí roko'bü 'bì 'Dówú a sìminé ní, ni rómo komo Satána. ¹⁸ Sìmì ledre ga gére née mbá, idísé ndísi

íni ini zí Lomo gi ro éyí ga bi ílisé yéení, káa zí bi 'Dówú Lomo ni 'dodo yée zíse ni. Ídísé ndísi kí komosé rosé zíse kpá fú ndísi íni ini gi ro lafúse 'yí ga bi 'bi Kírésito ni.

¹⁹ Zíse kpá íni ini gi romá, Lomo idí i'bí bílámá ódro taramá gi ro úku bílámá ledre bi Kírésito zí 'yí e kí roko'búmá mbá. ²⁰ Née ledre bi onzóní máa gi roa simi sígini ni. Lomo i'bí moko née ne zíma ndísimá méngi a. Bi kenée ni, idísé íni ini gi romá, zíma ndísimá méngi moko née kí roko'búmá mbá.

Odu ledre gi zí Páwulo

²¹ Takíka lúndumá simi Lomo, bi 'yí méngi moko bi Ngére Yésu kí mimbé'dené kíé'do ni, togú ogú go zíse íri yá, ni úku yéme ledre gi rozé kí ledre ga bi mándísi méngi yée yáa ni zíse íri. ²² Née sí ledre bi mákása wo zíse íri gi roa ni gi ro ówoyéme ledre gi do bizé gi ro zíse idísé kí rokinyi.

²³ 'Buzé Lomo kí Ngére ezé Kírésito Yésu, idíní lúrú bi kacíse gi do bi zíse ndísisé bílámáse kí óto 'bú lafúse, zíse tórosé ngbúó simi ledre bi Kírésito bi ngúngusé ni. ²⁴ 'Yí ga bi za mbá ndísjiní óto 'bú Kírésito Yésu Ngére ezé ni, Lomo idí lúrú bi kacíye.

**MHKÁNDA LORU 'BÌ LOMO KÌ DOSÍ ÉYÌ E
Baka: MHKÁNDA LORU 'BÌ LOMO KÌ DOSÍ ÉYÌ E New
Testament+**

copyright © 2016 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Baka

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-16

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022

9ebc1b62-650d-5302-9391-27a31d140102